

Антон Сергійович СОКОЛОВСЬКИЙ

(Харківський національний університет внутрішніх справ, м. Харків)

СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ НЕЛЕГАЛЬНОЇ МІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ ЯК ОБ'ЄКТУ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ВПЛИВУ

У статті визначено сутність нелегальної міграції, що полягає у незаконному перетинанні кордону чи перебуванні на території держави без відповідного легального статусу, порушуючи відповідне законодавство. Це складне явище, що має численні соціальні, економічні та політичні аспекти.

Досліджено особливості нелегальної міграції в Україні, включаючи характерні маршрути, типові прояви та мотиваційні чинники. Зазначено, що Україна як транзитна країна на шляху мігрантів до країн Європейського Союзу стикається зі значними викликами, пов'язаними з контролем за нелегальними міграційними потоками.

Виявлено ключові фактори, які сприяють нелегальній міграції в Україні, такі як економічні труднощі, соціальні конфлікти, політична нестабільність та недостатня ефективність міграційної політики. На основі проведеного аналізу розглянуто можливі стратегії та інструменти адміністративно-правового впливу на нелегальну міграцію в Україні. Серед них - законодавчі заходи, посилення контролю за державним кордоном, впровадження адміністративних санкцій тощо.

На основі аналізу нелегальної міграції в Україні зазначено, що існують важливі аспекти, які потребують уваги при розробці стратегій протидії цьому явищу. Наприклад, необхідно враховувати вплив міграційних процесів на ринок праці, національну безпеку та соціальну стабільність. Крім того, важливо підкреслити значення міжнародного співробітництва у протидії нелегальній міграції, оскільки це явище має транскордонний характер і потребує спільних зусиль країн для ефективного контролю. Також слід звернути увагу на важливість підтримки легальних міграційних потоків шляхом створення привабливих умов для законної міграції, що може сприяти зменшенню нелегальних міграційних шляхів. Нарешті, важливо враховувати права та гідність нелегальних мігрантів у процесі розробки та впровадження політики контролю за міграційними потоками.

Ключові слова: *нелегальна міграція, сутність та особливості, об'єкт адміністративно-правового впливу, адміністративно-правове регулювання, публічне управління, адміністративне законодавство.*

Постановка проблеми. Ефективна протидія нелегальній міграції потребує комплексного підходу. Це включає в себе зміцнення міжнародного співробітництва для обміну інформацією та координації заходів у сфері міграції. Розвиток спільних механізмів контролю за кордонами, обмін

даними між правоохоронними органами та спільне проведення операцій - усе це сприяє більш ефективній боротьбі з нелегальною міграцією. Так, розуміння сутності та особливостей нелегальної міграції в Україні є ключовим для розробки та впровадження ефективних стратегій адміністративно-правового впливу. Тільки шляхом спільних зусиль урядів суверенних країн, громадських організацій та інших зацікавлених сторін можна досягти значних результатів у протидії цьому складному явищу та забезпеченні захисту прав усіх осіб, які перетинають державні кордони.

В українській адміністративно-правовій доктрині окремі проблеми адміністративно-забезпечення протидії нелегальній міграції досліджувалися у наукових працях таких вчених, як О. М. Бандурка, В. М. Бевзенко, Ю. П. Битяк, В. М. Вац, С. Г. І. П. Голосніченко, В. О. Іваха, В. В. Кириченко, П. О. Комірчий, В. О. Кудря, Н. А. Литвин, О. М. Музичук, С. В. Ніколайчук. Втім, незважаючи на чималу кількість наукових здобутків, вчені фактично поза своєю увагою залишили проблемні питання саме адміністративно-правових засад протидії нелегальній міграції в Україні.

Мета статті полягає в тому, щоб визначити сутність та особливості нелегальної міграції в Україні як об'єкту адміністративно-правового впливу. Для досягнення вказаної мети необхідно вирішити такі завдання: проаналізувати важливість проведення наукових досліджень в ході осмислення феномену нелегальної міграції в Україні; розглянути сутність і зміст адміністративно-правового впливу та об'єкту адміністративно-правового впливу; визначити сутність нелегальної міграції та її особливості, що постають у світлі актуальних викликів у даній сфері суспільних відносин.

Виклад основного матеріалу. Дослідження феномену нелегальної міграції в Україні є необхідним завданням задля здійснення ефективного адміністративно-правового впливу.

По-перше, нелегальна міграція може становити серйозну загрозу для національної безпеки. Нелегальні мігранти можуть використовуватися терористичними організаціями для дестабілізації безпекової ситуації в державі. Крім того, економічні наслідки нелегальної міграції не можна недооцінити. Зниження рівня оплати праці, конкуренція на ринку праці та навантаження на соціальні програми - усе це може виникнути внаслідок нелегальної міграції¹. По-друге, дослідження нелегальної міграції допомагає виявити причини, які змушують людей нелегально перетинати державні кордони. Це дозволяє розробляти стратегії для захисту прав і свобод мігрантів. Крім того, розуміння особливостей нелегальної міграції сприяє ефективному управлінню міграційною політикою. Це важливо для того, щоб уряд міг розробляти стратегії управління міграцією, які були б ефективними та справедливими. Нарешті, дослідження нелегальної міграції

---

¹ Perkowska M. Przerzut cudzoziemców przez polską wschodnią granicę - analiza studium przypadku // Правові виклики сучасності: міжнародна міграція в умовах глобалізації: матеріали I Міжнар. наук.-практ. онлайн конф. (Чернівці, 23 жовтня 2020 р.) / [редкол.: Н.Д. Гетьманцева (голова), О.В. Кіріяк (відпов. секр.) та ін.]. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. С. 24.

сприяє міжнародному співробітництву. Україна може співпрацювати з іншими країнами та міжнародними організаціями у розробці спільних стратегій боротьби з цим явищем. Такий підхід сприяє покращенню умов для всіх сторін, що стикаються з проблемою нелегальної міграції¹.

Розглядаючи сутність і зміст базового в межах даної статті поняття «адміністративно-правовий вплив», варто зазначити, що останній відноситься до впливу, який здійснюють органи влади шляхом застосування адміністративно-правових норм і процедур. Цей вплив може мати різні форми та бути спрямований на досягнення різних цілей.

Адміністративно-правовий вплив може полягати в здійсненні контролю за дотриманням законодавства та вживанні відповідних заходів у випадку його порушення. Це може включати проведення перевірок, складання протоколів про порушення, а також застосування адміністративних санкцій². Також адміністративно-правовий вплив може виявлятися в прийнятті та реалізації владних приписів, які регулюють певні сфери життєдіяльності суспільства. Ці приписи можуть стосуватися надання дозволів, ліцензій та інших адміністративних процедур.

До того ж адміністративно-правовий вплив може охоплювати також участь державних органів у розробці та впровадженні правових норм і стандартів, які регулюють певні аспекти суспільного життя: від економічних відносин до охорони навколишнього середовища³.

Адміністративно-правовий вплив визначається діяльністю державних органів у сфері застосування правових норм і процедур з метою забезпечення порядку, законності та ефективного функціонування суспільства.

Однак важливо збалансувати адміністративно-правовий вплив таким чином, щоб він не обмежував особисті свободи та права громадян. Потрібно уникати зловживань владою та забезпечувати прозорість та відкритість у прийнятті рішень, а також можливість правового захисту для всіх членів суспільства⁴. Крім того, важливо враховувати соціальні та економічні наслідки адміністративно-правового впливу, щоб уникнути негативних наслідків для певних груп населення чи суспільства в цілому. Такий підхід допомагає забезпечити справедливий та ефективний розвиток суспільства, де права та інтереси кожного громадянина захищені і поважаються.

Об'єкт адміністративно-правового впливу - це фізична особа, юридична особа, група осіб або об'єкт природного чи соціального середовища, на які спрямовані дії та заходи адміністративно-правового

---

¹ Луценко Ю. В. Запобігання нелегальній міграції : у пошуках оптимальної моделі. *Часопис Національного університету «Острозька академія»*. 2022. №1 (24). С. 8–9.

² Ткаля О. Загальнотеоретичне розуміння адміністративно-правового впливу. *Адміністративне право і процес*. 2016. № 12. С. 159.

³ Адміністративне право України (загальна частина): навч. посіб. / [Остапенко О. І. Ковалів М. В., Єсімов С. С. та ін.]; [Вид. 2-е, доп.]. Львів : СПЛОМ, 2021. С. 613.

⁴ Махмурова-Дишлюк О. П. Адміністративно-правовий режим воєнного стану як комплексний інструмент публічного адміністрування забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян та прав і законних інтересів фізичних осіб в умовах російсько-української війни. *Київський часопис права*. 2024. № 1. С. 187.

характеру з метою регулювання, контролю або впливу на діяльність чи правові відносини у сфері державного управління.

Адміністративно-правовий вплив може здійснюватися через прийняття адміністративних рішень, надання дозволів, накладання обмежень, адміністративні позови тощо. Об'єкт адміністративно-правового впливу має підлягати встановленим нормативно-правовим вимогам та процедурам, а також мати можливість забезпечити захист прав у разі недотримання законодавства або зловживання владою з боку адміністративних органів¹.

Об'єкти адміністративно-правового впливу можуть бути різноманітними залежно від сфери діяльності та завдань, які ставить перед собою держава. Наприклад, це можуть бути громадяни, підприємства, установи, організації, території, об'єкти природного середовища, соціальні групи тощо².

У сучасних умовах об'єкти адміністративно-правового впливу також можуть включати в себе інформаційні системи, мережі зв'язку, кіберпростір тощо, оскільки цілісний підхід до регулювання включає не лише фізичні об'єкти, а й велику кількість цифрових ресурсів та інформаційних потоків.

Такий вплив є одним із основних інструментів державного управління і дозволяє забезпечувати порядок, безпеку, ефективне функціонування суспільства та економіки шляхом регулювання поведінки та діяльності суб'єктів. При цьому важливо, щоб вплив здійснювався в межах закону, з урахуванням прав та інтересів об'єктів впливу, а також забезпечував прозорість та відповідав принципам справедливості³.

Щодо розгляду і тлумачення об'єкту адміністративно-правового впливу, то останнім у межах даного дослідження виступає таке соціально-політичне і культурне явище, як нелегальна міграція. У цьому контексті варто встановити тлумачення понять «міграція» та «нелегальна міграція».

Міграція – це процес переміщення людей з одного місця проживання до іншого. Це може відбуватися як всередині країни (внутрішня міграція), так і між різними країнами (міжнародна міграція). Люди можуть мігрувати з різних причин, таких як економічні можливості, політичні або військові конфлікти, пошук притулку або кращих умов для життя, здобуття освіти, ведення господарства тощо.

Міграція впливає на різні аспекти суспільства, включаючи економіку, культуру, політику та демографію. Вона може призводити до настання як позитивних, так і негативних наслідків. Наприклад, міграція може стимулювати економічний розвиток через збільшення робочої сили або

¹ Адміністративно-правові засоби захисту прав людини і громадянина // «WikiLegalAid»: довідково-інформаційна платформа правових консультацій. URL: https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%93%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0.

² Черкаський Р. А. Адміністративно-правові засади діяльності Державної митної служби як суб'єкта запобігання та протидії злочинності в Україні: монографія. Вінниця : ТВОРИ, 2023. С. 56.

³ Стільник В. В., Зінгаєва Н. Є. Адміністративний менеджмент : конспект лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2019. С. 42.

забезпечувати культурний обмін, але може і спричинити напругу в суспільстві через конкуренцію за ресурси або культурні відмінності.

Водночас поняття «нелегальна міграція» визначається як процес переміщення людей через державні кордони без відповідних дозволів або з порушенням законодавства країн, кордони яких перетинаються. Це може охоплювати нелегальне перетинання кордону, використання підроблених або одержаних шахрайським шляхом документів тощо.

Відомо, що явище нелегальної міграції нерозривно пов'язане з економічними, політичними або соціальними причинами, такими як бідність, конфлікти, пригнічення або пошук кращих можливостей для себе та своїх сімей. Цей явище має значний вплив і стає об'єктом політичних дебатів і дискусій щодо міграційної політики та прав людини¹.

Явище нелегальної міграції у сучасних умовах пов'язане з низкою викликів, що визначають його особливості. У країнах, з яких масово виїжджає населення, це може викликати втрату робочої сили, руйнування родин, економічну нестабільність та зростання бідності. Крім того, нелегальна міграція може призводити до зростання злочинності, так як люди, які опиняються в нелегальному статусі, часто відчувають нестачу захисту та підтримки.

Також нелегальна міграція може призвести до проблем з контролем над кордонами, перевантаженням системи соціального забезпечення, підвищенням напруги в суспільстві і викликати політичні суперечки. Протидія цьому явищу вимагає комплексного підходу, який включає в себе реформи міграційної політики, зміцнення контролю за кордонами та сприяння інтеграції мігрантів у суспільство.

Крім того, важливо розуміти, що багато осіб, які обирають нелегальні шляхи міграції, ризикують своїм життям і здоров'ям. Частіше за все, вони намагаються перетнути небезпечні території, використовуючи нелегальних перевізників або небезпечні маршрути, що може призвести до трагічних наслідків, таких як загибель на кордоні або потрапляння у руки злочинних угруповань².

Протягом багатьох років до повномасштабного збройного вторгнення однією з основних причин нелегальної міграції в Україну була економічна нестабільність та низький рівень життя в окремих державах. Багато людей з країн Сходу, особливо з країн СНД, намагалися перейти кордон з Україною в пошуках кращих можливостей заробітку. Це призводило до виникнення нелегальних мігрантських потоків, які негативно впливали на безпеку та соціально-економічний стан країни³.

---

¹ Юськів Б. М. Глобалізація і трудова міграція в Європі : монографія. Рівне : Видавець О. М. Зень, 2019. С. 290.

² Гнатюк П. Міграція та грошові перекази мігрантів. Майбутнє міграції в Україні. Звіт конференції. К.: МОМ, 2011. С. 9.

³ Лобова А. О. Інтелектуальна міграція громадян України до США : дипломна робота. Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», спеціалізація «Міжнародні відносини». Вінниця : Донецький національний університет імені Василя Стуса. 2022. С. 28–29.

В умовах воєнного стану відбулося переосмислення міграційних потоків в Україні. Основним чинником, який провокує незаконний перетин державного кордону, стає бажання уникнути загальної мобілізації, а основною категорією громадян України, які допускають таку поведінку, стають чоловіки призовного віку.

Також нелегальна міграція може бути пов'язана з іншими факторами, такими як політична нестабільність, конфлікти, релігійні чи етнічні переслідування. Україна, знаходячись на перетині важливих міграційних шляхів, стикається з проблемою нелегальної міграції як в транзитному, так і в рецепторному відношенні.

Нелегальні мігранти, які в'їжджають до країни без належних документів або дозволів, можуть потрапляти у кримінальне середовище або стати жертвами окремих злочинів, включаючи торгівлю людьми, експлуатацію та насильство. Також існує ризик для громадського здоров'я через нелегальний перетин кордону. Нелегальні мігранти можуть поширювати в країні різні захворювання та інфекції, що становить загрозу для медичної системи та громадського здоров'я загалом, що особливо актуально в світлі досвіду карантинних обмежень пандемії COVID-19.

Додатковим викликом є загроза зміни демографічного складу країни через нелегальну міграцію. Нелегальні мігранти можуть викликати напруження у суспільстві через конкуренцію за робочі місця. Це може призвести до негативного ставлення до мігрантів серед місцевого населення.

Крім того, нелегальна міграція може мати серйозні екологічні наслідки. Наприклад, нелегальний перетин кордону може призвести до незаконного вирубування лісів або забруднення довкілля через неправомірне викидання відходів¹.

Розв'язання проблеми нелегальної міграції вимагає комплексного підходу, який враховує економічні, соціальні, політичні та екологічні аспекти. Це може включати в себе зміцнення законодавства, покращення умов праці та соціального захисту для всіх мігрантів, сприяння легальній міграції через поширення інформації про офіційне працевлаштування та здобуття освіти за кордоном, а також розвиток програм інтеграції та міжкультурного діалогу. Тільки шляхом реалізації такого комплексного підходу можна досягти більш стійкого та гуманного вирішення проблеми нелегальної міграції.

Загалом проблема нелегальної міграції в Україні вимагає комплексного та системного підходу з урахуванням різноманітних аспектів, включаючи економічні, соціальні, політичні та правові аспекти. Тільки так можливо досягти значного зменшення нелегальної міграції та забезпечити стабільність та економічне зростання у державі.

Висновки. Таким чином, у межах даної статті було здійснено глибоке

---

¹ Комар Н. В. Міста дестинації мігрантів в Європі: виклики та можливості. *Економічний аналіз*. 2020. № 1. С. 50.

дослідження сутності та особливостей нелегальної міграції в Україні як об'єкту адміністративно-правового впливу з метою виявлення його ключових характеристик та механізмів регулювання. Проведений аналіз дозволив зробити наступні висновки.

Було визначено сутність нелегальної міграції, що полягає у незаконному перетинанні кордону чи перебуванні на території держави без відповідного легального статусу, порушуючи відповідне законодавство. Це складне явище, що має численні соціальні, економічні та політичні аспекти.

Досліджено особливості нелегальної міграції в Україні, включаючи характерні маршрути, типові прояви та мотиваційні чинники. Зазначено, що Україна як транзитна країна на шляху мігрантів до країн Європейського Союзу стикається зі значними викликами, пов'язаними з контролем за нелегальними міграційними потоками.

Виявлено ключові фактори, які сприяють нелегальній міграції в Україні, такі як економічні труднощі, соціальні конфлікти, політична нестабільність та недостатня ефективність міграційної політики.

На основі проведеного аналізу розглянуто можливі стратегії та інструменти адміністративно-правового впливу на нелегальну міграцію в Україні. Серед них - законодавчі заходи, посилення контролю за державним кордоном, впровадження адміністративних санкцій тощо.

Зазначений аналіз дозволив зробити висновок про необхідність подальшого удосконалення адміністративно-правового регулювання нелегальної міграції в Україні з метою зменшення її негативних наслідків та забезпечення національної безпеки та стабільності.

На основі аналізу нелегальної міграції в Україні зазначено, що існують важливі аспекти, які потребують уваги при розробці стратегій протидії цьому явищу. Наприклад, необхідно враховувати вплив міграційних процесів на ринок праці, національну безпеку та соціальну стабільність. Крім того, важливо підкреслити значення міжнародного співробітництва у протидії нелегальній міграції, оскільки це явище має транскордонний характер і потребує спільних зусиль країн для ефективного контролю. Також слід звернути увагу на важливість підтримки легальних міграційних потоків шляхом створення привабливих умов для законної міграції, що може сприяти зменшенню нелегальних міграційних шляхів. Нарешті, важливо враховувати права та гідність нелегальних мігрантів у процесі розробки та впровадження політики контролю за міграційними потоками.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адміністративне право України (загальна частина): навч. посіб. / [Остапенко О. І. Ковалів М. В., Єсімов С. С. та ін.] ; [Вид. 2-е, доп.]. Львів : СПЛОМ, 2021. С. 612–614.
2. Адміністративно-правові засоби захисту прав людини і громадянина // «WikiLegalAid»: довідково-інформаційна платформа правових консультацій. URL:

https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%93%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0.

3. Гнатюк П. Міграція та грошові перекази мігрантів. Майбутнє міграції в Україні. Звіт конференції. К.: МОМ, 2011. 27 с.

4. Комар Н. В. Міста дестинації мігрантів в Європі: виклики та можливості. *Економічний аналіз*. 2020. № 1. С. 47–55.

5. Лобова А. О. Інтелектуальна міграція громадян України до США : дипломна робота. Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», спеціалізація «Міжнародні відносини». Вінниця : Донецький національний університет імені Василя Стуса. 2022. 72 с.

6. Луценко Ю. В. Запобігання нелегальній міграції : у пошуках оптимальної моделі. *Часопис Національного університету «Острозька академія»*. 2022. №1 (24). С. 1–21.

7. Махмурова-Дишлюк О. П. Адміністративно-правовий режим воєнного стану як комплексний інструмент публічного адміністрування забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян та прав і законних інтересів фізичних осіб в умовах російсько-української війни. *Київський часопис права*. 2024. № 1. С. 185–190.

8. Стільник В. В., Зінгаєва Н. Є. Адміністративний менеджмент : конспект лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2019. 102 с.

9. Ткаля О. Загальнотеоретичне розуміння адміністративно-правового впливу. *Адміністративне право і процес*. 2016. № 12. С. 157–163.

10. Черкаський Р. А. Адміністративно-правові засади діяльності Державної митної служби як суб'єкта запобігання та протидії злочинності в Україні: монографія. Вінниця : ТВОРИ, 2023. 324 с.

11. Юськів Б. М. Глобалізація і трудова міграція в Європі : монографія. Рівне : Видавець О. М. Зень, 2019. 476 с.

12. Perkowska M. Przerzut cudzoziemców przez polską wschodnią granicę – analiza studium przypadku // Правові виклики сучасності: міжнародна міграція в умовах глобалізації: матеріали I Міжнар. наук.-практ. онлайн конф. (Чернівці, 23 жовтня 2020 р.) / [редкол.: Н.Д. Гетьманцева (голова), О.В. Кіріяк (відпов. секр.) та ін.]. Чернівці : Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича, 2020. С. 24–25.

Стаття надійшла до редакції 15.02.2024

Anton S. SOKOLOVSKY,

Postgraduate Student

(*Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv, Ukraine*)

THE ESSENCE AND PECULIARITIES OF ILLEGAL MIGRATION IN UKRAINE AS AN OBJECT OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL INFLUENCE

The article defines the essence of illegal migration, which consists in

illegally crossing the border or staying on the territory of the state without the corresponding legal status, violating the relevant legislation. It is a complex phenomenon that has numerous social, economic and political aspects.

The peculiarities of illegal migration in Ukraine, including characteristic routes, typical manifestations and motivational factors, were studied. It is noted that Ukraine, as a transit country on the way of migrants to the countries of the European Union, faces significant challenges related to the control of illegal migration flows.

The key factors contributing to illegal migration in Ukraine, such as economic difficulties, social conflicts, political instability and insufficient effectiveness of the migration policy, have been identified. Based on the analysis, possible strategies and instruments of administrative and legal influence on illegal migration in Ukraine are considered. Among them are legislative measures, strengthening of control over the state border, implementation of administrative sanctions, etc.

Based on the analysis of illegal migration in Ukraine, it is indicated that there are important aspects that require attention when developing strategies to combat this phenomenon. For example, it is necessary to consider the impact of migration processes on the labor market, national security and social stability. In addition, it is important to emphasize the importance of international cooperation in combating illegal migration, since this phenomenon has a cross-border nature and requires joint efforts of countries for effective control. Attention should also be paid to the importance of supporting legal migration flows by creating attractive conditions for legal migration, which can contribute to the reduction of illegal migration routes. Finally, it is important to consider the rights and dignity of illegal migrants in the process of developing and implementing migration control policies.

Key words: *illegal migration, essence and features, object of administrative and legal influence, administrative and legal regulation, public administration, administrative legislation.*